

ANDRES MENING

• De som utøvet «nasjonal styring» over E-tjenesten, var så smarte at de lurte både USA og Stortinget: «... fremstillingen i Karstad-rapporten går i retning av at Forsvaret har underslått skattepenger bevilget til forsvarsbudsjettet... Norge fikk pengebidrag til å dekke kostnader som allerede var dekket over det norske nasjonalfinansierte budsjettet,» sier Helskog.

• Amerikanerne ble lurt flere ganger. Våre nasjonale ledere for E-tjenesten fortalte USA at det ikke var nok å betale lønninger for norsk e-personell. USA måtte også betale pensjonspremiene. Karstad har funnet ut at disse millionene ikke kom frem til Statens Pensjonskasse. Pengene ble gjemt i et hemmelig etterretningsfond. Og etterpå har skattebetalerne i stedet måttet betale det beløpet som Statens Pensjonskasse skulle hatt. Følgende snirklete formulering fra Karstad-rapportens omtale av pengestrømmen til dette fondet fortjener oppmerksomhet: «Hovedtilgangen av midler skyldes at innbetalte pensjons- og trygdeavgifter fra samarbeidspartnere ikke er stillt til rådighet for de statlige pensjons- og trygdeetater som må påta seg pensjons- og trygdeforpliktelser overfor e-tjenestenes bidragslønnede personell.» Bidragslønnet personell er statsansatte i norsk e-tjeneste som ble lønnet av USA.

• Karstad-utvalgets medlemmer var ikke samfunnsrefser. Men utvalget syns det gikk for langt når E-tjenesten laget seg et hemmelig fond av stortingsbevilgninger som allerede var betalt med USA-bevilgninger bak Stortingets rygg. Disse midlene «ville det vært helt naturlig å tilbakeføre til forsvarsbudsjettet, som er reelt belastet med utgiftene».

De siste ukene har vi også fått vite at norske flyvere rundt 1960 ble trent for å kunne bruke atomvåpen fra norske fly og mot norsk territorium. Forsvaret drev kamptrening stikk i strid med den atomvåpenpolitikken som Stortinget vedtok. Var det noen som sa nasjonal styring?

Noen av spørsmålene som krever svar er: 1) Var USA så snille og uegenyttige at de ga norsk e-tjeneste 500 millioner årlig på 80-tallet uten å kreve noen gjenytelser? 2) Hvis USA krevde noe tilbake, hvem var det da som på nasjonens vegne utøvde styring og kontroll med gjenytelsene? 3) Og hvem var det som på den samme nasjonens vegne utøvde styring og kontroll med det

hemmelige fondet, som ifølge Karstad utgjorde 570 millioner kroner i 1987? 4) Går det an å føle seg sikker på at det var noen virkelig nasjonal styring og kontroll når selve fondets eksistens ble holdt hemmelig for Stortinget, som tross alt er landets nasjonalforsamling? 5) Har Riksrevisjonen eller noen av Stortingets presidenter vært med på dette?

Tausheten har vært øredøvende etter TV2-reportasjene. Jeg utfordrer forsvarsminister Jørgen Kosmo til å besvare disse spørsmålene her i Aftenposten. Det vil være til det beste for rikets sikkerhet både i dag og i morgen om vi nå får vite sannheten om det dobbeltspillet som «noen» innenfor Forsvarets e-tjeneste fikk bedrive gjennom hele 1980-tallet.

Karstad/E-tjenesten

Tausheten om rapport må brytes

Av stortingsrepresentant Erling Folkvord (rv)

Frå 5. til 7. februar opplevde vi en merk mediebegivenhet. I tre reportasjer kunne TV2s Gerhard Helskog for første gang fortelle norske velgere en del av innholdet i Karstad-utvalgets aller mest hemmeligholdte rapport. Det var ikke småting vi fikk vite:

• På 80-tallet betalte USA 60 prosent av det norske etterretningsbudsjettet. Støtten utgjorde omkring 500 millioner kroner årlig, ifølge TV2s gjengivelse av Karstad. Da de «norske» lyttestasjonene ble bygget, var enkelte anlegg opptil 90 prosent USA-finansiert.